

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

5 iulie 2012*

„Proprietate intelectuală și industrială — Sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante — Regulamentul (CE) nr. 2100/94 — Privilegiul agricultorului — Noțiunea «remunerație echitabilă» — Repararea prejudiciului suferit — Contrafacere”

În cauza C-509/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Bundesgerichtshof (Germania), prin decizia din 30 septembrie 2010, primită de Curte la 26 octombrie 2010, în procedura

Josef Geistbeck,

Thomas Geistbeck

împotriva

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Tizzano, președinte de cameră, domnii A. Borg Barthet, E. Levits (raportor) și J.-J. Kasel și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,

grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 18 ianuarie 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnii Geistbeck, de J. Beismann și de M. Miersch, Rechtsanwälte;
- pentru Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH, de K. von Gierke și de C. von Gierke, Rechtsanwälte;
- pentru guvernul elen, de X. Basakou și de A.-E. Vasilopoulou, în calitate de agenți;
- pentru guvernul spaniol, de F. Díez Moreno, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de B. Schima și de F. Wilman, precum și de M. Vollkommer, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: germana.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 29 martie 2012,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea anumitor dispoziții din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante (JO L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 15, p. 197), precum și din Regulamentul (CE) nr. 1768/95 al Comisiei din 24 iulie 1995 de stabilire a normelor de aplicare a derogării prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 (JO L 173, p. 14, Ediție specială, 03/vol. 17, p. 177), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2605/98 al Comisiei din 3 decembrie 1998 (JO L 328, p. 6, Ediție specială, 03/vol. 26, p. 76, denumit în continuare „Regulamentul nr. 1768/95”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între domnii Geistbeck, agricultori, pe de o parte, și Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (denumită în continuare „STV”), pe de altă parte, care reprezintă interesele titularilor soiurilor de plante protejate Kuras, Quarta, Solara și Marabel, cu privire la cultivarea, notificată în mod incomplet, a acestor soiuri de către reclamanții din acțiunea principală.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 2100/94

- 3 În conformitate cu articolul 11 din Regulamentul nr. 2100/94, dreptul la protecția comunitară a soiurilor de plante aparține „amelioratorului”, și anume „persoane[lor] care au creat sau au descoperit și au dezvoltat soiul sau succesori[lor] ori avânzi[lor]-cauză ai acestora”.
- 4 Articolul 13 din acest regulament, intitulat „Drepturile titularului protecției comunitare a soiurilor de plante și limitări”, prevede următoarele:

„(1) Protecția comunitară a soiurilor de plante are ca scop să rezerve titularului sau titularilor săi, denumiți în continuare «titular», dreptul de a îndeplini acțiunile prevăzute la alineatul (2).

(2) Fără a aduce atingere articolelor 15 și 16, autorizarea titularului este necesară pentru următoarele acțiuni, care privesc constituenții soiului sau materialul recoltat aparținând soiului protejat, denumiți în continuare «material»:

(a) producerea sau reproducerea (înmulțirea);

[...]

Titularul își poate supune autorizarea unor condiții și limitări.

[...]”

- 5 Articolul 14 din regulamentul menționat, intitulat „Derogare de la protecția comunitară a soiurilor de plante”, prevede la alineatul (1):

„Fără a aduce atingere articolului 13 alineatul (2) și pentru a salvagarda producția agricolă, agricultorii sunt autorizați să utilizeze, în vederea înmulțirii în aer liber în propriile lor ferme, produsul recoltei obținute prin cultivarea, în propriile lor ferme, a materialului de înmulțire din soiuri care beneficiază de protecția comunitară a soiurilor de plante, altele decât soiurile hibride sau sintetice.”

6 Articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 prevede:

„Condițiile care permit aplicarea derogării prevăzute la alineatul (1) și salvagardarea intereselor legitime ale amelioratorului și ale agricultorului sunt prevăzute, până la intrarea în vigoare a prezentului regulament, în regulamentul de aplicare menționat la articolul 114, pe baza următoarelor criterii:

[...]

— micii agricultori nu sunt obligați să plătească o remunerație titularului; [...]

[...]

— ceilalți agricultori sunt obligați să plătească titularului o remunerație echitabilă, care trebuie să fie semnificativ mai mică decât suma percepută pentru producerea sub licență a materialului săditor din același soi în aceeași regiune; nivelul efectiv al acestei remunerații echitabile poate varia în timp, ținând cont de măsura în care s-a aplicat derogarea prevăzută în alineatul (1) pentru soiul respectiv;

[...]

— orice informație pertinentă este furnizată la cerere titularilor de către agricultori și de către prestatorii de operațiuni de sortare de acest tip; [...]"

7 Articolul 94 din acest regulament, care face referire la acțiunile de drept civil care pot fi introduse în cazul utilizării unui soi de plante care constituie contrafacere, prevede:

„(1) Orice persoană care:

(a) săvârșește unul dintre actele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) cu privire la un soi care face obiectul protecției comunitare a soiurilor de plante, fără să fi fost autorizată în acest sens

[...]

poate face obiectul unei acțiuni în justiție intentate de către titular, pentru încetarea contrafacerii sau pentru plata unei remunerații echitabile sau în ambele scopuri.

(2) Orice persoană care acționează în mod deliberat sau din neglijență este în plus obligată la repararea prejudiciului adus titularului; în caz de contravenție, dreptul titularului la despăgubiri se poate reduce în consecință, fără a fi totuși inferior avantajului dobândit de către autorul contrafacerii în urma acțiunii de contrafacere.”

8 Aplicarea complementară a legislației naționale privind contrafacerea este reglementată de articolul 97 din regulamentul menționat, care, la alineatul (1), prevede:

„Dacă autorul contrafacerii în sensul articolului 94 a obținut un avantaj oarecare de pe urma acestei contrafaceri în detrimentul titularului sau al posesorului de licență, instanțele competente în sensul articolului 101 sau 102 aplică legislația lor națională, inclusiv dreptul lor internațional privat, în vederea acțiunilor în despăgubire.”

Regulamentul nr. 1768/95

- 9 Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1768/95 are următorul cuprins:

„Condițiile prevăzute la articolul 1 se aplică, atât de către titularul care reprezintă amelioratorul, cât și de către agricultor, în așa fel încât să salvgardeze interesele lor legitime reciproce.”

- 10 Articolul 5 din Regulamentul nr. 1768/95, care instituie normele următoare privind remunerația datorată titularului, prevede:

„(1) Nivelul remunerației echitabile care trebuie plătită titularului în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din regulamentul de bază poate face obiectul unui contract între titularul și agricultorul în cauză.

(2) Atunci când un contract de acest tip nu a fost încheiat sau nu se aplică, nivelul remunerației este cu mult mai mic decât suma percepută pentru producerea sub licență a materialului săditor din categoria cea mai joasă din același soi care ar putea beneficia de omologarea oficială în aceeași regiune.

[...]

(5) În cazul în care, în sensul alineatului (2), nu se aplică un acord de tipul celui prevăzut la alineatul (4), remunerația care urmează să se verse este de 50 % din sumele datorate pentru producția sub licență a materialului de înmulțire, astfel cum se indică la alineatul (2).

[...]”

- 11 Articolul 14 din acest regulament, care reglementează controlul îndeplinirii obligațiilor agricultorului de către titular, prevede la alineatul (1):

„În scopul controlului respectării dispozițiilor articolului 14 din regulamentul de bază, efectuat de titular, așa cum se specifică în prezentul regulament în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor agricultorului, la cererea titularului, agricultorul trebuie:

- (a) să furnizeze dovada declarațiilor de informare efectuate în temeiul articolului 8, prin prezentarea documentelor disponibile, cum ar fi facturile, etichetele utilizate sau orice alt instrument corespunzător, după cum se solicită în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) litera (a), cu privire la:

- prestarea de servicii de transformare a produsului recoltei unui soi al titularului, în vederea cultivării, de către o terță persoană sau
- în cazul menționat în articolul 8 alineatul (2) litera (c), furnizarea de material săditor dintr-un soi al titularului,

sau prin dovada existenței unor terenuri sau clădiri de antrepoziție;

- (b) să facă disponibilă sau accesibilă dovada solicitată în temeiul articolului 4 alineatul (3) sau al articolului 7 alineatul (5).”

- 12 Potrivit articolului 18 din Regulamentul nr. 1768/95:

„(1) O persoană menționată în articolul 17 poate să facă obiectul unei acțiuni intentate de titular, în vederea respectării obligațiilor sale în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din regulament, după cum se specifică în prezentul regulament.

(2) Dacă o astfel de persoană nu și-a îndeplinit obligația de mai multe ori și în mod intenționat, în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din regulamentul de bază, cu privire la unul sau mai multe soiuri ale aceluiași titular, repararea pagubei suportate de titular în sensul articolului 94 alineatul (2) din regulamentul de bază reprezintă cel puțin o sumă forfetară care se calculează la de patru ori suma medie percepută pentru producția sub licență a materialului săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune, fără să aducă atingere compensării altor pagube mai importante.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- 13 În perioada 2001-2004 domnii Geistbeck au cultivat soiurile Kuras, Quarta, Solara și Marabel, după ce au informat STV în acest sens. STV a constatat însă, cu ocazia unui audit, că, de fapt, cantitățile reale cultivate erau mai mari decât cantitățile declarate, în unele cazuri de mai mult de trei ori. Prin urmare, STV a solicitat achitarea sumei de 4576,15 euro, corespunzătoare remunerației care i-ar fi fost datorată. Întrucât reclamantul din acțiunea principală au achitat numai jumătate din această sumă, STV a introdus o acțiune și a solicitat achitarea sumei restante, precum și rambursarea cheltuielilor precontencioase, în valoare de 141,05 euro.
- 14 Această acțiune a fost admisă în primă instanță. Apelul formulat de reclamantul din acțiunea principală a fost respins. Prin urmare, aceștia au declarat recurs la instanța de trimitere.
- 15 Întemeindu-se pe Hotărârea Curții din 10 aprilie 2003, Schulin (C-305/00, Rec., p. I-3525), această instanță consideră că agricultorul care nu și-a îndeplinit în mod corespunzător obligațiile de informare față de titularul soiului protejat nu se poate prevala de articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 și se expune unei acțiuni în contrafacere în temeiul articolului 94 din același regulament și plății unei remunerații echitabile.
- 16 Instanța menționată ridică problema metodelor de calcul al „remunerației echitabile” datorate titularului dreptului protejat în temeiul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, precum și al indemnizației datorate în temeiul alineatului (2) al acestui articol.
- 17 Ar fi posibil să se considere drept bază de calcul al acestei remunerații fie valoarea medie a taxei percepute pentru producerea sub licență a materialului săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune, fie remunerația datorată în cazul cultivării autorizate, în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 5 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1768/95 (denumită în continuare „taxa pentru cultivarea autorizată”).
- 18 În primul caz, contravenientul ar trebui să plătească valoarea medie menționată în aceleași condiții și la aceleași tarife ca un terț, în timp ce, în al doilea caz, acesta s-ar putea prevala de tariful privilegiat rezervat agricultorilor, și anume 50 % din sumele datorate pentru producerea sub licență a materialului săditor.
- 19 În aceste condiții, Bundesgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
 - „1) «Remunerația echitabilă» pe care un agricultor trebuie să o plătească unui titular al dreptului comunitar de protecție a soiurilor de plante în temeiul articolului 94 alineatul (1) Regulamentul nr. 2100/94 pentru că a utilizat material săditor obținut prin cultivare din soiuri care beneficiază de protecție și nu a îndeplinit obligațiile prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 și la articolul 8 din Regulamentul nr. 1768/95 trebuie calculată în funcție de valoarea medie a taxei percepute pentru producția sub licență de material săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune sau în locul acesteia trebuie să se ia drept bază remunerația

(inferioară) care, în cazul unei cultivări autorizate, ar fi datorată în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94 și cu articolul 5 din Regulamentul nr. 1768/95?

- 2) În cazul în care trebuie să se ia drept bază numai remunerația datorată pentru cultivarea autorizată:

În situația menționată și în cazul în care agricultorul a săvârșit cu rea-credință o singură încălcare, poate titularul dreptului de protecție a soiurilor de plante să calculeze valoarea prejudiciului care urmează să îi fie reparat în temeiul articolului 94 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 în mod forfetar, pe baza taxei percepute pentru eliberarea unei licențe pentru producția de material săditor?

- 3) Este admisibil sau chiar necesar ca, la calcularea «remunerației echitabile» datorate în temeiul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 sau la repararea prejudiciului datorată în conformitate cu articolul 94 alineatul (2) din regulamentul menționat, să se ia în considerare costul mijloacelor speciale de control angajate de o organizație care apără drepturile unui mare număr de titulari ai dreptului de protecție, astfel încât să se acorde dublul remunerației convenite în mod obișnuit, respectiv al remunerației datorate în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 20 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește, în esență, să afle elementele care permit stabilirea cuantumului „remunerației echitabile” datorate în conformitate cu articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 de către un agricultor care nu a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 14 alineatul (3) a patra și a șasea liniuță din acest regulament. Mai exact, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă trebuie să considere ca bază de calcul a acestei remunerații taxa datorată pentru producția sub licență de material săditor din același soi în aceeași regiune, cunoscută sub numele „licența C”, sau taxa pentru cultivarea autorizată prevăzută la articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94, care, în temeiul articolului 5 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1768/95, este de 50 % din sumele datorate pentru producția sub licență de material săditor.
- 21 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, în temeiul articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, autorizarea titularului protecției comunitare a unui soi de plante este necesară, în ceea ce privește constituenții soiului sau materialul recoltat aparținând soiului protejat, în special pentru producere sau reproducere (înmulțire), pentru condiționare în vederea înmulțirii, pentru oferirea spre vânzare, pentru vânzare sau orice altă formă de comercializare și pentru deținere în aceste scopuri (a se vedea Hotărârea Schulin, citată anterior, punctul 46).
- 22 În acest context, articolul 14 din Regulamentul nr. 2100/94 constituie o derogare de la principiul autorizării titularului protecției comunitare a unui soi de plante (a se vedea în acest sens Hotărârea Schulin, citată anterior, punctul 47), în măsura în care utilizarea produsului recoltei obținute de agricultori în propriile ferme, în vederea înmulțirii în aer liber, nu este supusă autorizării titularului protecției comunitare, atunci când aceștia îndeplinesc anumite condiții prevăzute în mod expres la alineatul (3) al articolului 14 menționat.
- 23 În această privință, Curtea a statuat deja că agricultorul care nu plătește titularului o remunerație echitabilă atunci când utilizează produsul recoltei obținute prin cultivarea materialului de înmulțire din soiuri care beneficiază de protecție nu poate invoca articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul

- nr. 2100/94 și, prin urmare, trebuie considerat că îndeplinește, fără să fi fost autorizat în acest sens, una dintre acțiunile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din acest regulament (Hotărârea Schulin, citată anterior, punctul 71).
- 24 Or, situația în care se află reclamantii din acțiunea principală este asemănătoare cu situația agricultorilor care nu au plătit „remunerația echitabilă” prevăzută la articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94, întrucât, ca urmare a faptului că nu au declarat o parte din cantitatea din produsul recoltei pe care l-au cultivat, reclamantii din acțiunea principală nu au plătit remunerația menționată.
- 25 În consecință, cultivarea unor semințe nedeclarate de către reclamantii din acțiunea principală constituie, astfel cum a arătat în mod întemeiat instanța de trimitere, o „contrafacere” în sensul articolului 94 din Regulamentul nr. 2100/94. Prin urmare, modalitățile de stabilire a unei remunerații echitabile, cum este cea datorată de domnii Geistbeck pârâtei din acțiunea principală, trebuie definite în temeiul acestei dispoziții.
- 26 În această privință, domnii Geistbeck arată că, în măsura în care articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță și articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 utilizează termeni aproape identici, „remunerația echitabilă” datorată în temeiul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 trebuie stabilită plecând de la taxa pentru cultivarea autorizată.
- 27 O asemenea interpretare nu poate fi însă primită.
- 28 Astfel, în primul rând, este necesar să se constate că, deși termenii „remunerație echitabilă” sunt utilizați în aceste două dispoziții din Regulamentul nr. 2100/94 în versiunea sa în limba franceză, situația nu este aceeași în alte versiuni lingvistice, în special în versiunile în limbile germană și engleză, după cum a menționat avocatul general la punctul 43 din concluzii. Prin urmare, din similaritatea expresiilor utilizate în dispozițiile menționate ale Regulamentului nr. 2100/94 nu se poate deduce că acestea se referă la aceeași noțiune.
- 29 În al doilea rând, este necesar să se sublinieze că, în calitate de dispoziție derogatorie de la principiul protecției comunitare a soiurilor de plante, articolul 14 din regulamentul menționat trebuie să facă obiectul unei interpretări restrictive și, prin urmare, nu poate fi aplicat într-un context diferit de cel prevăzut în mod expres la același articol.
- 30 Astfel, după cum a subliniat avocatul general la punctele 45-47 din concluzii, noțiunea „remunerație echitabilă” prevăzută la articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 5 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1768/95 are ca obiectiv realizarea unui echilibru între interesele legitime reciproce ale agricultorilor și ale titularilor soiurilor de plante.
- 31 În schimb, articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, a cărui redactare nu distinge în funcție de calitatea autorului contrafacerii, privește în mod specific plata unei remunerații echitabile în contextul unei acțiuni în contrafacere.
- 32 Din aceasta rezultă că, în împrejurările din acțiunea principală, taxa pentru cultivarea autorizată, în sensul articolului 14 din Regulamentul nr. 2100/94, nu poate fi reținută ca bază de calcul pentru „remunerația echitabilă” prevăzută la articolul 94 alineatul (1) din acest regulament.
- 33 Instanța de trimitere menționează ca bază alternativă de calcul a remunerației respective taxa pentru producția sub licență, și anume licența C.
- 34 Astfel cum s-a amintit la punctul 23 din prezenta hotărâre, agricultorul care nu își îndeplinește obligațiile care îi revin, în special în temeiul articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 coroborat cu articolul 8 din Regulamentul nr. 1768/95, nu poate să beneficieze de avantajul pe care l-ar avea ca urmare a aplicării acestei dispoziții.

- 35 Prin urmare, acesta trebuie considerat drept un terț care a săvârșit unul dintre actele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 fără să fi fost autorizat în acest sens.
- 36 În măsura în care articolul 94 din Regulamentul nr. 2100/94 are scopul de a repara prejudiciul suferit de titularul unui soi de plante care este victima unei contrafaceri, trebuie să se considere că, în acțiunea principală, întrucât domnii Geistbeck nu pot să invoce „privilegiul agricultorului”, și anume derogarea de la protecția comunitară a soiurilor de plante prevăzută la articolul 14 alineatul (1) din acest regulament, astfel cum rezultă de la alineatul (3) al aceluiași articol, prejudiciul respectiv se ridică la un quantum echivalent cel puțin cu licența C pe care ar fi trebuit să o plătească un terț.
- 37 Prin urmare, pentru a stabili „remunerația echitabilă” prevăzută la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 în împrejurările din acțiunea principală, trebuie luat ca bază de calcul un quantum echivalent cu taxa datorată pentru producția sub licență.
- 38 În primul rând, domnii Geistbeck pretind, pentru a se opune unei astfel de interpretări, că materialul de înmulțire provenit din prima recoltă ar avea o calitate inferioară celui prevăzut la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94. Cu toate acestea, un astfel de argument nu este pertinent, întrucât înmulțirea materialului protejat nu poate avea o incidență asupra existenței dreptului de proprietate intelectuală aplicabil acestui material.
- 39 În al doilea rând, domnii Geistbeck nu pot să susțină nici că a considera un quantum echivalent cu taxa datorată pentru producția sub licența C ca bază de calcul al „remunerației echitabile” datorate în temeiul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 de către un agricultor care nu ar îndeplini condițiile prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din regulamentul menționat coroborat cu articolul 8 din Regulamentul nr. 1768/95 înseamnă a le recunoaște dispozițiilor articolului 94 menționat un caracter de reparare punitivă, străin obiectivului propriu-zis al acestui articol.
- 40 Astfel, după cum s-a arătat la punctul 35 din prezenta hotărâre, agricultorul care nu a invocat dispozițiile articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94 trebuie considerat drept un terț care a îndeplinit fără autorizație unul dintre actele prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din acest regulament. Prin urmare, avantajul obținut de autorul contrafacerii pe care articolul 94 alineatul (1) din regulamentul menționat urmărește să îl compenseze corespunde unui quantum echivalent cu taxa datorată pentru producția sub licența C pe care acesta nu a plătit-o.
- 41 În fond, a lua ca bază de calcul pentru stabilirea remunerației echitabile datorate în caz de contrafacere un quantum inferior, corespunzător taxei pentru cultivarea autorizată, iar nu quantumul echivalent cu taxa datorată pentru producția sub licența C, ar putea avea efectul de a-i favoriza pe agricultorii care nu îndeplinesc obligațiile de informare pe care le au față de titular, în temeiul articolului 14 alineatul (3) a șasea liniuță din Regulamentul nr. 2100/94 și al articolului 8 din Regulamentul nr. 1768/95, în raport cu agricultorii care declară în mod corect semințele cultivate.
- 42 Or, caracterul stimulatив atribuit noțiunii „remunerație echitabilă”, astfel cum este prevăzut la articolul 94 din Regulamentul nr. 2100/94, se impune cu atât mai mult cu cât, în temeiul articolului 14 alineatul (3) a cincea liniuță din regulamentul respectiv, titularii sunt singurii responsabili pentru controlul și pentru supravegherea utilizării soiurilor protejate în cadrul cultivării autorizate, și, prin urmare, aceștia depind de buna-credință și de cooperarea agricultorilor în cauză.
- 43 Rezultă din toate aceste considerații că la prima întrebare adresată trebuie să se răspundă că, pentru a stabili „remunerația echitabilă” datorată în temeiul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 de către un agricultor care a utilizat material săditor obținut prin cultivare din soiuri care beneficiază de protecție și nu a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul 14 alineatul (3) din acest regulament coroborat cu articolul 8 din Regulamentul nr. 1768/95, trebuie să se rețină ca bază de calcul quantumul echivalent cu taxa datorată pentru producția sub licența C.

44 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la a treia întrebare

- 45 Potrivit celei de a treia întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle, pe de o parte, dacă articolul 94 din Regulamentul nr. 2100/94 trebuie interpretat în sensul că plata unei despăgubiri pentru cheltuielile efectuate cu verificarea respectării drepturilor titularului unui soi de plante intră în calculul remunerației echitabile prevăzute la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 sau dacă o astfel de plată intră în calculul cuantumului reparării prejudiciului, prevăzută la alineatul (2) al acestui articol. Pe de altă parte, în cazul în care titularul invocă un astfel de prejudiciu, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă această indemnizație poate fi calculată în mod forfetar și dacă aceasta corespunde dublului remunerației convenite în mod obișnuit sau dublului remunerației echitabile prevăzute la articolul 14 alineatul (3) a patra liniuță din regulamentul menționat.
- 46 Comisia a precizat în observațiile sale că această întrebare ar avea un caracter pur ipotetic în măsura în care STV nu a solicitat plata unor astfel de cheltuieli.
- 47 În această privință, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că procedura instituită prin articolul 267 TFUE este un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale cu ajutorul căruia Curtea furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului Uniunii care le sunt necesare pentru soluționarea litigiilor asupra cărora urmează să se pronunțe (a se vedea în special Hotărârea din 24 martie 2009, *Danske Slagterier*, C-445/06, Rep., p. I-2119, punctul 65, și Hotărârea din 15 septembrie 2011, *Unió de Pagesos de Catalunya*, C-197/10, Rep., p. I-8495, punctul 16 și jurisprudența citată).
- 48 În cadrul acestei cooperări, întrebările referitoare la dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de pertinență. Respingerea de către Curte a unei cereri formulate de o instanță națională este posibilă numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale ori atunci când problema este de natură ipotetică ori Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (a se vedea în special Hotărârea din 5 decembrie 2006, *Cipolla* și alții, C-94/04 și C-202/04, Rec., p. I-11421, punctul 25, și Hotărârea *Unió de Pagesos de Catalunya*, citată anterior, punctul 17).
- 49 În speță, în măsura în care din decizia de trimitere reiese că STV, prin acțiunea principală, a solicitat plata unei „remunerații echitabile” în sensul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, este necesar să se răspundă la a treia întrebare a instanței de trimitere, întrucât aceasta vizează noțiunea „remunerație echitabilă” menționată anterior.
- 50 În acest sens, este suficient să se constate că articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94 prevede numai o remunerație echitabilă în cazul utilizării ilegale a unui soi de plante, fără a avea însă în vedere repararea altor prejudicii decât cele legate de neplata remunerației menționate.
- 51 În aceste condiții, la a treia întrebare adresată trebuie să se răspundă că plata unei despăgubiri pentru cheltuielile efectuate cu verificarea respectării drepturilor titularului unui soi de plante nu poate să intre în calculul „remunerației echitabile” prevăzute la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 52 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

- 1) **Pentru a stabili „remunerația echitabilă” datorată în temeiul articolului 94 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante de către un agricultor care a utilizat material săditor obținut prin cultivare din soiuri care beneficiază de protecție și nu a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 14 alineatul (3) din acest regulament coroborat cu articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1768/95 al Comisiei din 24 iulie 1995 de stabilire a normelor de aplicare a derogării prevăzute la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2100/94, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2605/98 al Comisiei din 3 decembrie 1998, trebuie să se rețină ca bază de calcul cuantumul echivalent taxei percepute pentru producția sub licență de material săditor din soiurile protejate ale plantei în cauză în aceeași regiune.**
- 2) **Plata unei despăgubiri pentru cheltuielile efectuate cu verificarea respectării drepturilor titularului unui soi de plante nu poate să intre în calculul „remunerației echitabile” prevăzute la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.**

Semnături